Stuk **1190** (2006-2007) – Nr. 1

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2006-2007

19 april 2007

ONTWERP VAN DECREET

houdende bevordering van een meer evenwichtige participatie van vrouwen en mannen in advies- en bestuursorganen van de Vlaamse overheid

INHOUD

Blz.

Memorie van toelichting 3

Voorontwerp van decreet 9

Advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen 15

Advies van de Raad van State 23

Ontwerp van decreet 31

MEMORIE VAN TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Algemene toelichting

Een evenwichtige deelname van vrouwen en mannen in de vertegenwoordiging en het bestuur van Vlaanderen is een democratisch vereiste. De reeds ingestelde wettelijke gelijkheid van vrouwen en mannen heeft evenwel nog niet tot de verhoopte evenwichtige participatie geleid. Vrouwen blijven ondervertegenwoordigd in politieke, administratieve, economische, sociale en culturele organen, zowel in de openbare als in de privé-sector.

Op internationaal, federaal, regionaal en lokaal niveau worden beslissingen genomen door groepen die voor het grootste deel uit mannen bestaan. Dit heeft gevolgen voor de hele samenleving, in die zin dat deze beslissingen vooral de waarden, standpunten en persoonlijke ervaringen van de (mannelijke) beslissingsnemers weerspiegelen. De ondervertegenwoordiging van vrouwen in de besluitvorming betekent dan ook een verlies voor de hele samenleving.

Ook het actieplan van de vierde Wereldvrouwenconferentie (Peking, september 1995) stelt dat naar een evenwichtige aanwezigheid van vrouwen en mannen in alle beleidsorganen moet worden gestreefd. De deelnemende landen aan de vierde Wereldvrouwenconferentie hebben zich ertoe geëngageerd dit actieplan uit te voeren. Uit het decreet van 13 mei 1997 houdende de opvolging van de resoluties van de Wereldvrouwenconferentie die van 4 tot 14 september 1995 in Peking heeft plaatsgehad, blijkt dat ook in Vlaanderen een beleid dient gevoerd te worden overeenkomstig de doelstellingen van de vierde Wereldvrouwenconferentie. Verder heeft het door de Europese Commissie voorgestelde vijfde communautair actieprogramma op middellange termijn inzake gelijke kansen voor vrouwen en mannen de bevordering van een evenwichtige participatie van vrouwen en mannen aan besluitvorming als één van de hoofddoelstellingen opgenomen.

In Vlaanderen werden in verband met de evenwichtige participatie van vrouwen en mannen aan besluitvorming twee decreten uitgevaardigd. Op 15 juli 1997 werd het decreet houdende invoering van een meer evenwichtige vertegenwoordiging van vrouwen en mannen in adviesorganen aangenomen. Op 18 mei 1999 werd het decreet houdende een meer evenwichtige vertegenwoordiging van vrouwen en mannen in de beheers- en bestuursorganen van instellingen, ondernemingen, vennootschappen of verenigingen van de Vlaamse overheid aangenomen.

Een herziening van deze decreten dringt zich op omdat zich bij de toepassing ervan een aantal knelpunten stellen. In het nieuwe ontwerp worden de bepalingen van beide decreten gestroomlijnd en in één decreet bijeengebracht. Verder wordt het toepassingsgebied van beide decreten duidelijker geformuleerd, aangepast aan de nieuwe organisatiestructuur van de Vlaamse overheid en waar mogelijk vereenvoudigd.

Artikelsgewijze toelichting

Artikel 1

Dit artikel behoeft geen commentaar.

Artikel 2

In dit artikel wordt het toepassingsgebied van het decreet omschreven.

Artikel 2, §1

Luidens paragraaf 1 van artikel 2 is het decreet van toepassing op ‘de advies- en bestuursorganen van de Vlaamse overheid’. Deze algemene term wordt gebruikt voor de leesbaarheid van het decreet; wat precies onder deze term verstaan wordt, wordt gepreciseerd in de paragrafen 2 en 3 van artikel 2.

Artikel 2, §2

Paragraaf 2 van artikel 2 definieert de notie ‘adviesorganen van de Vlaamse overheid’.

Wat de adviesorganen betreft, verschilt de definiëring van het toepassingsgebied slechts in beperkte mate van het toepassingsgebied van het decreet van 15 juli 1997 houdende invoering van een meer evenwichtige vertegenwoordiging van vrouwen en mannen in adviesorganen.

Ten eerste worden de 'strategische adviesraden' expliciet in de definitie toegevoegd. In artikel 7 van het decreet van 18 juli 2003 tot regeling van strategische adviesraden wordt immers bepaald dat ten hoogste twee derde van de leden van een strategische adviesraad van hetzelfde geslacht is, en dat voor elk mandaat de kandidatuur van minstens één man en één vrouw dient te worden voorgedragen. Om ondubbelzinnig duidelijk te maken dat, onverminderd deze bepalingen, alle andere bepalingen van het voorliggende ontwerp van toepassing zijn op de strategische adviesraden, wordt de term in de definitie van adviesorganen van de Vlaamse overheid opgenomen. Mutatis mutandis geldt eenzelfde redenering voor andere decreten waarin bepaald wordt dat ten hoogste twee derde van de leden van een strategische adviesraad van hetzelfde geslacht is, en dat voor elk mandaat de kandidatuur van minstens één man en één vrouw dient te worden voorgedragen.

Verder wordt ter verduidelijking van het toepassingsgebied het criterium voor de afbakening ervan opgesplitst in drie afzonderlijke, maar cumulatieve, criteria:

- de wijze van oprichting: bij wet, decreet of besluit;

- de opdracht van het orgaan: het hoofdzakelijk verlenen van advies;

- de begunstigden van het advies: overheidsinstanties op Vlaams niveau.

Het eerste criterium aan de hand waarvan het toepassingsgebied inzake adviesorganen afgebakend wordt – de wijze van oprichting – blijft ongewijzigd.

Wat het tweede criterium betreft – de opdracht van het orgaan – wordt met de opsplitsing verduidelijkt dat enkel organen van wie de opdracht hoofdzakelijk bestaat uit het verlenen van advies in het toepassingsgebied vallen. Er kan aldus geen verwarring meer bestaan over de vraag of ook vereist is dat het adviesorgaan hoofdzakelijk aan de opgesomde begunstigden advies verleent; dat is niet het geval. Of met andere woorden: ook wanneer het adviesorgaan aan andere of zelfs hoofdzakelijk aan andere begunstigden advies verleent, maar occasioneel ook aan de in het nieuwe decreet opgesomde begunstigden, valt het in het toepassingsgebied. Zoals voorheen, vallen organen die hoofdzakelijk een andere opdracht hebben maar die occasioneel ook een adviesverlenende functie opnemen niet in het toepassingsgebied.

Wat het derde criterium inzake de begunstigden van het advies betreft, wordt de formulering aangepast aan de nieuwe structuur van de Vlaamse administratie. De notie 'de diensten van de Vlaamse Regering en de Vlaamse Openbare Instellingen' wordt vervangen door de notie 'de Vlaamse administratie'. Aldus wordt aansluiting gezocht bij het besluit van de Vlaamse Regering van 3 juni 2005 met betrekking tot de organisatie van de Vlaamse administratie.

In de tweede alinea van artikel 2, §2, wordt verduidelijkt dat ook 'structurele onderverdelingen' van adviesorganen in het toepassingsgebied vallen.

Deze onderverdelingen vallen dus ook in het toepassingsgebied als ze niet bij wet, decreet of besluit zijn opgericht. Deze uitbreiding van het toepassingsgebied moet voorkomen dat de verplichtingen die uit dit decreet voortvloeien, ontdoken worden door niet-geïnstitutionaliseerde, zijnde niet bij wet, decreet of besluit opgerichte, onderverdelingen van een adviesorgaan in het leven te roepen.

Voorwaarde is wel dat de onderverdeling in kwestie bevoegd is om advies uit te brengen aan de in het eerste lid, 3°, vermelde instanties zonder dat het adviesorgaan waarvan het een onderdeel is daarvoor moet worden samengeroepen. Zo zullen bijvoorbeeld de werkcommissies zoals bedoeld in artikel 11 van het decreet op de strategische adviesraden, die worden ingesteld ter voorbereiding van de adviezen maar zelf geen advies kunnen geven, niet in het toepassingsgebied vallen.

Artikel 2, §3

Paragraaf 3 van artikel 2 definieert de notie 'bestuursorganen van de Vlaamse overheid'.

In het decreet van 18 mei 1999 houdende een meer evenwichtige vertegenwoordiging van vrouwen en mannen in de beheers- en bestuursorganen van instellingen, ondernemingen, vennootschappen of verenigingen van de Vlaamse overheid ontbrak een uitdrukkelijke omschrijving van het toepassingsgebied. In het voorliggende ontwerp wordt het toepassingsgebied ten aanzien van bestuursorganen van de Vlaamse overheid uitdrukkelijk omschreven.

De notie 'raad van bestuur of raad van beheer' wordt in zijn gewone betekenis gehanteerd. Er wordt het orgaan onder verstaan dat belast is met het beheer of bestuur van de instelling of de rechtspersoon. Het gaat dus om het orgaan dat bevoegd is om alle han-

delingen te verrichten die nodig of dienstig zijn om het doel van de instelling of rechtspersoon te verwezenlijken en die, onverminderd andersluidende delegatie, de rechtspersoon vertegenwoordigen in en buiten rechte.

In sommige instellingen of rechtspersonen, bijvoorbeeld degene die geen nv- of vzw-structuur hebben, kan dat orgaan ook een andere benaming hebben, zoals bijvoorbeeld 'beheerscomité'. Daarom wordt in het ontwerp uitdrukkelijk gesteld dat het van toepassing is op bestuursorganen van de Vlaamse overheid 'ongeacht de benaming ervan'.

Het decreet is niet van toepassing op managementorganen zoals het dagelijks bestuur, directiecomité/directieraad, e.d. Het is evenmin van toepassing op organen zoals de algemene vergadering van aandeelhouders of leden.

Bij de omschrijving van het toepassingsgebied wordt verder teruggegrepen naar begrippen die gangbaar zijn in de context van de hervorming van de Vlaamse administratie. De eerste twee categorieën – publiekrechtelijk of privaatrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigde agentschappen van de Vlaamse administratie – zijn aldus duidelijk. Voor wat de derde en de vierde categorie betreft, wordt opgemerkt dat de begrippen 'oprichten' en 'deelnemen' het oprichten, het mede-oprichten, het toetreden (tot vzw's), het nemen van kapitaalsparticipaties (in vennootschappen) en het zich laten vertegenwoordigen omvatten.

De Raad van State meent in haar advies van 19 december 2006 dat de Vlaamse overheid haar bevoegdheid dreigt te overschrijden door met categorie 3 en 4, zoals bepaald in artikel 2, §3, in te grijpen op het vennootschapsrecht, wat een federale materie is. De Raad van State meent dat categorie 3 en 4 mogelijks buiten het kader van artikel 9 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 (verder de 'bijzondere wet') vallen. Hier dient in algemene zin opgemerkt te worden dat het oprichten van gedecentraliseerde diensten, instellingen of ondernemingen (zoals publiekrechtelijk of privaatrechtelijk vormgegeven EVA's) door de Vlaamse overheid en het deelnemen via kapitaalparticipaties door de Vlaamse overheid of door gedecentraliseerde diensten, instellingen of ondernemingen in andere diensten, instellingen of ondernemingen uitdrukkelijk voorzien is in artikel 9 van de bijzondere wet.

Wat het regelen van de oprichting, samenstelling, bevoegdheid, werking en toezicht betreft van deze diensten, instellingen en ondernemingen, heeft de Raad van State meermaals uitdrukkelijk gesteld dat zodra gekozen wordt voor een privaatrechtelijke vorm, in elk geval niet afgeweken kan worden van de 'essentiële bepalingen' van het vennootschapsrecht. Verschillende decreten m.b.t. privaatrechtelijk vormgegeven EVA's bevatten evenwel bepalingen m.b.t. de samenstelling van de raad van beheer/bestuur. De Raad van State vond van deze bepalingen telkens dat ze de toets aan artikel 9 van de bijzondere wet doorstonden. In het geval van de 'ARKimedes Management NV', opgericht door de EVA Participatiemaatschappij Vlaanderen NV, meende de Raad van State zelfs dat de decreetgever overeenkomstig artikel 9 van de bijzondere wet verplicht was de samenstelling en de werking van deze nv te regelen. Naar analogie kan worden verondersteld dat met het verplichten van een evenwichtige vertegenwoordiging van mannen en vrouwen in raden van beheer/bestuur niet geraakt wordt aan essentiële bepalingen van het vennootschapsrecht.

Categorie 4 was bedoeld om ook die instellingen, verenigingen of ondernemingen te vatten, die onder de te vervangen decreten vallen en nog niet omgevormd zijn tot een EVA en in feite, behalve in naam, overeenstemmen met de definitie van een EVA. Het betreft immers enkel die instellingen, verenigingen of ondernemingen, waar tenminste de helft van de bestuurders door of op voordracht van de Vlaamse Regering wordt aangewezen, één van de criteria overeenkomstig artikel 11 van het kaderdecreet bestuurlijk beleid om te concluderen dat een orgaan onder de determinerende invloed staat van de Vlaamse overheid en bijgevolg een EVA is.

Bijkomend dient erop gewezen dat o.a. uit het arrest van het Arbitragehof nr. 95/1998 van 16 september 1998 blijkt dat ook beroep gedaan kan worden op artikel 10 van de bijzondere wet om in te grijpen in het vennootschapsrecht, voor de gedecentraliseerde diensten, instellingen of ondernemingen, waarvan sprake in artikel 9. Daartoe dient aangetoond te worden dat de regeling noodzakelijk is voor de uitoefening van de bevoegdheden van de Vlaamse overheid, dat de weerslag van de betrokken bepaling marginaal is voor de federale bevoegdheid en dat de aangelegenheid zich leent tot een gedifferentieerde regeling.

Deze regeling is noodzakelijk, wil de Vlaamse overheid consequent het goede voorbeeld geven op het vlak van evenwichtige vertegenwoordiging in alle diensten, instellingen of ondernemingen, die in mindere of meerdere mate meewerken aan de uitoefening van de bevoegdheden van de Vlaamse overheid.

De weerslag op de federale bevoegdheid is marginaal omdat het gaat om instellingen, verenigingen of

ondernemingen, waarin de Vlaamse overheid, rechtstreeks of via een publiekrechtelijk vormgegeven EVA, meer dan de helft van de bestuurders aanduidt (m.a.w. instellingen, verenigingen of ondernemingen, die onder de determinerende invloed staan van de Vlaamse overheid), wat erop wijst dat het aandeel, en hieraan gekoppeld de beslissingsmacht van de Vlaamse overheid in deze instellingen, verenigingen of ondernemingen, groter is dan dat van eventuele private partners. Daarenboven wordt de vrije keuze van de algemene vergadering, bij de samenstelling van de raad van bestuur/beheer slechts in beperkte mate aangetast. De algemene vergadering is nog steeds vrij gelijk welke man of vrouw aan te stellen, zolang het geheel maar in evenwicht is.

Tot slot leent de aangelegenheid zich tot een gedifferentieerde regeling, gezien de regeling enkel die instellingen, verenigingen of ondernemingen betreft, die onder een determinerende invloed van de Vlaamse overheid staan. De Vlaamse overheid is trouwens perfect in staat de toepassing van deze bepalingen te controleren en af te dwingen.

Artikel 3

Artikel 3 bepaalt het quotum waaraan de samenstelling van advies- en bestuursorganen van de Vlaamse overheid moet voldoen. Dit quotum is hetzelfde als in de decreten van 15 juli 1997 en 18 mei 1999: ten hoogste twee derde van de leden mag van hetzelfde geslacht zijn.

De toepassing van het quotum op de bestuursorganen is wel enigszins gewijzigd: het quotum is van toepassing op de gehele raad van bestuur of raad van beheer die onder het toepassingsgebied van het decreet valt. De personen die vanuit een welbepaalde functie deel uitmaken van het orgaan worden meegeteld voor het berekenen van het quotum en ook de beheerders die niet worden aangewezen door de Vlaamse Regering.

In de decreten van 15 juli 1997 en 18 mei 1999 was niet duidelijk of het quotum ook van toepassing was op plaatsvervangers. In het voorliggende ontwerp wordt dit uitdrukkelijk gesteld en wordt geëxpliciteerd dat het quotum afzonderlijk van toepassing is op elk van de categorieën. Dit betekent concreet dat ten hoogste twee derde van de effectieve leden van hetzelfde geslacht mag zijn en dat voor de plaatsvervangers hetzelfde geldt. Effectieve leden en plaatsvervangende leden mogen met andere woorden niet opgeteld worden om aan het quotum te voldoen.

Artikel 4

Telkens wanneer bij de aanwijzing van leden een voordrachtprocedure gevolgd moest worden was in de decreten van 15 juli 1997 en 18 mei 1999 de verplichting ingeschreven tot een dubbele voordracht, met name van een mannelijke en een vrouwelijke kandidaat.

In de gevallen waarin de voordragende instanties kandidaturen voordragen van zowel mannen als vrouwen, in die mate dat zonder problemen aan de quotumverplichting van artikel 3 kan worden voldaan, is het opleggen van een dubbele voordracht een overbodige belasting, die bovendien contraproductief kan werken.

In het voorliggende ontwerp wordt de dubbele voordrachtverplichting daarom beperkt tot die situatie waarin de aanwijzende instantie (d.i. de instantie die de leden aanwijst of hun aanwijzing bekrachtigt, in de meeste gevallen dus de Vlaamse Regering of de bevoegde Vlaamse minister, maar eventueel ook de Algemene Vergadering enzovoort) vaststelt dat op basis van de voordrachten niet aan de quotumverplichting kan worden voldaan. In die situatie moet de aanwijzende instantie de kandidaturen terugsturen naar de voordragende instanties en, op basis van artikel 4, eerste lid, de dubbele voordracht opleggen aan die instanties die alleen kandidaten van het oververtegenwoordigde geslacht hadden voorgedragen.

De sanctie op het niet-naleven van de dubbele voordrachtverplichting blijft dezelfde als in de bestaande decreten: het mandaat kan niet ingevuld worden zolang niet aan de verplichting voldaan is.

Om te vermijden dat een voordragende instantie die niet aan zijn plichten voldoet, de werking van het advies- of bestuursorgaan lange tijd blokkeert, kan de Vlaamse Regering zes maanden na het vacant worden van het mandaat dit mandaat invullen zonder de voorgeschreven voordrachtprocedure te volgen.

Artikel 5

Net zoals in het decreet van 15 juli 1997 wordt de mogelijkheid voorzien voor de Vlaamse Regering om

afwijkingen toe te staan op de verplichting van artikel 3. Voor bestuursorganen bestond die mogelijkheid tot nu toe niet.

De in artikel 5 voorziene afwijkingsmogelijkheid verschilt slechts op één punt van de vorige regeling: het is niet langer de aanwijzende instantie maar wel de minister onder wie het orgaan ressorteert, die een verzoek tot afwijking kan indienen. De mogelijkheid bestaat immers dat er verschillende aanwijzende instanties zijn voor één orgaan zodat toepassingsproblemen kunnen ontstaan.

De modaliteiten voor het indienen van het verzoek en de procedure worden vastgelegd door de Vlaamse Regering.

Het feit dat in een advies- of bestuursorgaan een groot aantal personen zetelen die op basis van hun functie deel uitmaken van het orgaan kan een argument zijn op basis waarvan de Vlaamse Regering een afwijking toestaat.

Er wordt geen tijdsbeperking aan de afwijking voorzien. Dat betekent evenwel niet dat de Vlaamse Regering niet kan beslissen om slechts een tijdelijke afwijking toe te staan.

De tekst van artikel 5 werd aangepast in het licht van de opmerking van de Raad van State. Het is immers inderdaad de bedoeling dat eerst de procedure van artikel 4 gevolgd wordt, alvorens een beroep kan worden gedaan op artikel 5.

Artikel 6

Artikel 6 voorziet in een sanctie wanneer het quotum, verplicht op basis van artikel 3, niet nageleefd wordt. Vanzelfsprekend is deze sanctie enkel van toepassing wanneer geen uitzondering werd toegekend op basis van artikel 5 van het voorliggende ontwerp.

Artikel 7

Deze bepaling strekt er toe de verplichting die de Vlaamse Regering reeds heeft krachtens artikel 2 van het decreet van 13 mei 1997 houdende de opvolging van de resoluties van de Wereldvrouwenconferentie die van 4 tot 14 september 1995 in Peking heeft plaatsgehad, te concretiseren wat de evenwichtige vertegenwoordiging in advies- en bestuursorganen betreft. Ook het decreet van 15 juli 1997 legde aan de Vlaamse Regering een verplichting op om, voor wat de adviesorganen betreft, jaarlijks een evaluatieverslag aan het Vlaams Parlement voor te leggen. Voortaan gaat het dus om een tweejaarlijkse verplichting en geldt deze verplichting ook voor wat de samenstelling van bestuursorganen betreft.

Artikel 8

In het decreet van 18 juli 2003 tot regeling van de strategische adviesraden wordt de huidige dubbele voordrachtprocedure vervangen door de beperkte dubbele voordrachtprocedure, zoals deze in het huidige ontwerp van decreet bepaald wordt. Aldus wordt in navolging van het advies van de SERV van 13 september 2006 eenvormigheid in de te volgen procedure gerealiseerd en dit onafhankelijk van de aard van het betrokken orgaan.

Artikel 9

In het decreet van 7 mei 2004 inzake de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen wordt de huidige dubbele voordrachtprocedure vervangen door de beperkte dubbele voordrachtprocedure, zoals deze in het huidige ontwerp van decreet bepaald wordt. Aldus wordt in navolging van het advies van de SERV van 13 september 2006 eenvormigheid in de te volgen procedure gerealiseerd en dit onafhankelijk van de aard van het betrokken orgaan.

Artikel 10

Bij dit artikel worden de bestaande decreten van 15 juli 1997 houdende invoering van een meer evenwichtige vertegenwoordiging van vrouwen en mannen in adviesorganen en van 18 mei 1999 houdende een meer evenwichtige vertegenwoordiging van vrouwen en mannen in de beheers- en bestuursorganen van instellingen, ondernemingen, vennootschappen of verenigingen van de Vlaamse overheid opgeheven.

Artikel 11

Alle advies- en bestuursorganen van de Vlaamse overheid die opgericht werden voor de inwerkingtreding van dit decreet moeten zich conformeren aan de bepalingen ervan bij de eerstvolgende volledige her-

nieuwing van de mandaten. Een verlenging van de samenstelling wordt in dat verband als een hernieuwing opgevat.

In afwachting van een dergelijke volledige hernieuwing van de samenstelling van een advies- of bestuursorgaan van de Vlaamse overheid dat opgericht werd voor de inwerkingtreding van dit decreet, wordt bij elke invulling van een of meer mandaten een kandidaat van het ondervertegenwoordigde geslacht aangewezen.

Ongeacht bovenstaande regeling moeten alle adviesen bestuursorganen van de Vlaamse overheid zich conformeren voor 1 januari 2009. Dit geldt zowel voor advies- of bestuursorganen die ook al onder het toepassingsgebied van de decreten van 15 juli 1997 of 18 mei 1999 vielen als voor de advies- of bestuursorganen die daar niet of slechts gedeeltelijk onder vielen. Voor organen die een afwijking toegestaan kregen onder de vroegere regeling, blijft deze afwijking gelden voor de oorspronkelijk toegestane duur.

De advies- of bestuursorganen die opgericht worden na de inwerkingtreding van het nieuwe decreet moeten uiteraard onmiddellijk bij hun oprichting conform het decreet samengesteld worden.

Artikel 12

Dit artikel regelt de datum van inwerkingtreding van het decreet.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Yves LETERME

Vlaams minister van Mobiliteit,
Sociale Economie en Gelijke Kansen

Kathleen VAN BREMPT

VOORONTWERP VAN DECREET

VOORONTWERP VAN DECREET

houdende de bevordering van een meer evenwichtige participatie van vrouwen en mannen in advies- en bestuursorganen van de Vlaamse overheid

De Vlaamse Regering,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Mobiliteit, Sociale Economie en Gelijke Kansen;

Na beraadslaging,

Besluit:

De Vlaamse minister van Mobiliteit, Sociale Economie en Gelijke Kansen is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Artikel 1

Dit decreet regelt een gemeenschaps- en gewestaangelegenheid.

Artikel 2

§1. Dit decreet is van toepassing op alle advies- en bestuursorganen van de Vlaamse overheid.

§2. In dit decreet wordt onder adviesorganen van de Vlaamse overheid verstaan: alle strategische adviesraden, raden, commissies, comités, en andere organen, ongeacht de benaming ervan, die voldoen aan elk van de volgende voorwaarden:

1° ze zijn opgericht op een van de volgende wijzen:

a) bij wet, bij wetskrachtig besluit, bij koninklijk besluit of bij ministerieel besluit om te adviseren in aangelegenheden die thans tot de bevoegdheid van de gewesten of gemeenschappen behoren;

b) bij decreet, bij besluit van de Vlaamse Regering of bij besluit van een Vlaamse minister;

2° hun opdracht bestaat er hoofdzakelijk in advies te verlenen, ongeacht de benaming ervan, uit eigen beweging of op verzoek;

3° ze verlenen advies aan onder meer het Vlaams Parlement, de Vlaamse Regering, een Vlaamse minister of de Vlaamse administratie.

Structurele onderverdelingen van een adviesorgaan, vermeld in het eerste lid, worden ook als adviesorgaan beschouwd als ze zelf bevoegd zijn om advies te verlenen aan de instanties, vermeld in 3°.

§3. In dit decreet wordt onder bestuursorganen van de Vlaamse overheid verstaan: de raden van bestuur of raden van beheer, ongeacht de benaming ervan, van een van de volgende instellingen:

1° een publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap van de Vlaamse administratie;

2° een privaatrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap van de Vlaamse administratie;

3° een instelling, vereniging of onderneming die opgericht werd door de publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigde agentschappen, vermeld in 1°, of een instelling, vereniging of onderneming waarin die agentschappen deelnemen, als ten minste de helft van het aantal bestuurders door of op voordracht van het desbetreffende agentschap wordt aangewezen;

4° een andere instelling, vereniging of onderneming dan die welke vermeld in 1° tot en met 3°, die opgericht werd door de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest, of waarin de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest deelneemt, als ten minste de helft van het aantal bestuurders door of op voordracht van de Vlaamse Regering wordt aangewezen.

Artikel 3

Om een meer evenwichtige participatie van mannen en vrouwen te bevorderen mag ten hoogste twee derde van de stemgerechtigde leden van een advies- of bestuursorgaan van de Vlaamse overheid van hetzelfde geslacht zijn.

Dit quotum is, in voorkomend geval, afzonderlijk van toepassing op de effectieve leden en op de plaatsvervangende leden.

Artikel 4

Als bij de aanwijzing van leden in een advies- of bestuursorgaan van de Vlaamse overheid een voordrachtprocedure gevolgd moet worden, en de voorgedragen kandidaturen het niet mogelijk maken om te voldoen aan de verplichting vermeld in artikel 3, dan moet de voordrachtprocedure hernomen worden. In voorkomend geval moeten de voordragende instanties die geen kandidaat van het ondervertegenwoordigde geslacht hadden voorgedragen, een extra kandidaat voordragen die van het ondervertegenwoordigde geslacht is.

Zolang een voordragende instantie niet voldoet aan die voorwaarde, blijft het mandaat open.

Als zes maanden na het vacant worden van het mandaat nog niet aan de verplichting, vermeld in artikel 4, voldaan is, kan de Vlaamse Regering, op voordracht van de minister onder wiens bevoegdheid het advies- of bestuursorgaan ressorteert, het vacante mandaat invullen zonder de voordrachtprocedure te volgen.

Artikel 5

Als onmogelijk kan worden voldaan aan de voorwaarde, vermeld in artikel 3, kan de Vlaamse Regering, op gemotiveerd verzoek van de minister onder wiens bevoegdheid het advies- of bestuursorgaan ressorteert, afwijkingen toestaan.

De Vlaamse Regering bepaalt de voorwaarden waaraan dit verzoek moet voldoen en stelt de procedure vast.

Als geen afwijking werd toegestaan, beschikt de minister onder wiens bevoegdheid het advies- of bestuursorgaan ressorteert over een termijn van drie maanden om te voldoen aan de voorwaarde gesteld in artikel 3.

Artikel 6

Behalve als conform artikel 5 een uitzondering werd toegestaan, kan een advies- of bestuursorgaan van de Vlaamse overheid alleen geldig beraadslagen en beslissen als het conform artikel 3 samengesteld is.

Artikel 7

Om de twee jaar en voor het eerst uiterlijk een jaar na de inwerkingtreding van dit decreet bevat het verslag dat uitgebracht wordt aan het Vlaams Parlement ter uitvoering van artikel 2 van het decreet van 13 mei 1997 houdende de opvolging van de resoluties van de Wereldvrouwenconferentie die van 4 tot 14 september 1995 in Peking heeft plaatsgehad, een toelichting over de uitvoering van dit decreet.

Artikel 8

De volgende regelingen worden opgeheven:

1° het decreet van 15 juli 1997 houdende invoering van een meer evenwichtige vertegenwoordiging van mannen en vrouwen in adviesorganen, gewijzigd bij het decreet van 8 december 2000;

2° het decreet van 18 mei 1999 houdende een meer evenwichtige vertegenwoordiging van mannen en vrouwen in de beheers- en bestuursorganen van de instellingen, ondernemingen, vennootschappen of verenigingen van de Vlaamse overheid, gewijzigd bij het decreet van 8 december 2000.

Artikel 9

De samenstelling van de advies- of bestuursorganen die voor de inwerkingtreding van dit decreet werden opgericht, wordt aangepast aan de bepaling, vermeld in artikel 3, bij de eerstvolgende volledige hernieuwing van de mandaten. Bij een hernieuwing van een of meer mandaten in afwachting van een volledige hernieuwing, wordt, zolang het quotum, vermeld in artikel 3, niet gerealiseerd is, een kandidaat van het ondervertegenwoordigde geslacht aangewezen.

Uiterlijk op 1 januari 2009 dient de samenstelling van alle advies- of bestuursorganen die voor de inwerkingtreding van dit decreet werden opgericht, aangepast te zijn aan de bepaling, vermeld in artikel 3.

Artikel 10

Dit decreet treedt in werking op …

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Yves LETERME

De Vlaamse minister van Mobiliteit, Sociale Economie en Gelijke Kansen,

Kathleen VAN BREMPT

ADVIES VAN DE SOCIAAL-ECONOMISCHE RAAD VAN VLAANDEREN

Sterk door overleg

SERV Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen

Brussel, 13 september 2006
091306_Advies_Participatie_Vrouwen_Mannen

Advies

Ontwerp van decreet houdende bevordering van een meer evenwichtige participatie van vrouwen en mannen in advies- en bestuursorganen van de Vlaamse overheid

Sterk door overleg SERV Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen

Krachtlijnen van het advies

De Raad meent dat

- door het voeren van een diversiteitsbeleid (overheids)instellingen en -organisaties een meer evenwichtige aanwezigheid van vrouwen en mannen doorheen de structuren dienen te realiseren zodat ook de kans op een meer evenredige éxterne vertegenwoordiging verhoogt,
- vanuit het maatschappelijk belang van een evenwichtige deelname van vrouwen en mannen aan het bestuur van Vlaanderen blijvende sturing vanuit de overheid verantwoord is, mits de autonomie en de vlotte werking van advies- en beheersorganen niet in het gedrang komt,
- er gekozen moet worden voor één procedure nl. de beperkte dubbele voordrachtprocedure, dat betekent dat een algemene bepaling moet worden toegevoegd die de dubbele voordracht in andere decreten opheft,
- het niet wenselijk is dat de minister vacante mandaten (na zes maanden) in strategische adviesraden kan invullen,
- er nood is aan een grondige evaluatie van de quotaregelingen (effect, knelpunten, drempels voor vrouwen om te participeren aan advies- en bestuursorganen...),
- de Vlaamse regering ook de kwaliteit van het bestuur van overheidsinstellingen dient te bevorderen en de nodige middelen dient te voorzien voor sensibilisering van vrouwen om zich kandidaat te stellen en van leidend ambtenaren en organisaties om op een andere (bredere) manier te rekruteren.

Advies

1. Situering adviesvraag

Op 25 juli 2006 vroeg de Vlaamse minister van Mobiliteit, Sociale Economie en Gelijke Kansen mevrouw Kathleen Van Brempt advies in verband met het *"Ontwerp van decreet houdende bevordering van een meer evenwichtige participatie van vrouwen en mannen in advies- en bestuursorganen van de Vlaamse overheid".*

Deze adviesvraag sluit aan bij eerdere adviesvragen en adviezen:

- het advies van 20 november 1996 over het "Voorontwerp van decreet houdende invoering van een evenwichtige vertegenwoordiging van mannen en vrouwen in adviesorganen" en
- het advies van 10 februari 1999 betreffende het "Voorontwerp van decreet houdende de invoering van een voordrachtprocedure met het oog op een evenwichtige vertegenwoordiging van mannen en vrouwen in de beheersorganen van Vlaamse openbare instellingen".

2. Bevorderen van een meer evenwichtige participatie van vrouwen en mannen in advies- en bestuursorganen van de Vlaamse overheid

Met dit decreet wil de bevoegde minister twee eerder uitgevaardigde decreten, nl. dat van 15 juli 1997 houdende *invoering van een evenwichtige vertegenwoordiging van mannen en vrouwen in adviesorganen* en dat van 18 mei 1999 (gewijzigd bij decreet van 8 december 2000) houdende een *meer evenwichtige vertegenwoordiging van mannen en vrouwen in de beheersbestuursorganen van instellingen, ondernemingen, vennootschappen of verenigingen van de Vlaamse overheid*, herzien.

Bij de toepassing van deze twee decreten stelden zich een aantal knelpunten, o.m. wat betreft de dubbele voordrachtprocedure (zie verder). Het toepassingsgebied van beide decreten wordt in het ontwerp van het nieuwe decreet duidelijker geformuleerd, aangepast aan de nieuwe organisatiestructuur van de Vlaamse overheid en in de mate van het mogelijke vereenvoudigd.

Het ontwerp van decreet slaat op alle adviesorganen van de Vlaamse overheid die opgericht zijn bij wet, decreet of besluit wiens opdracht hoofdzakelijk is het verlenen van advies aan overheidsinstanties op Vlaams niveau (o.a. de strategische adviesraden en de publiekrechtelijke en privaatrechtelijke extern verzelfstandigde agentschappen). Het voorziet dat ten hoogste tweederde van de stemgerechtigde leden van een advies- of bestuursorgaan van de Vlaamse overheid van hetzelfde geslacht mag zijn. Het quotum is afzonderlijk van toepassing op de effectieve en op de plaatsvervangende leden. Wordt dit quotum bij de voordrachtprocedure niet gehaald, dan wordt de voordrachtprocedure herhaald en worden de organisaties die geen persoon van het ondervertegenwoordigde geslacht voordroeg, gevraagd dit alsnog te doen. Afwijkingen zonder tijdsbeperking zijn mogelijk op gemotiveerd verzoek; indien het mandaat zes maanden na het vacant verklaren niet is ingevuld, kan de Vlaamse regering dit doen zonder de voordrachtprocedure te volgen.

3. Advies

Zowel in het advies van 20/11/96 als in dat van 10/02/99 ondersteunt de Raad het principe van evenwichtige vertegenwoordiging van vrouwen en mannen in advies- en bestuursorganen van de Vlaamse overheid. Sindsdien kreeg de SERV er met de installatie van de commissie Diversiteit binnen de SERV in 2003 een belangrijke maatschappelijke opdracht bij, nl. het werken aan de evenredige vertegenwoordiging in het sociaaleconomische leven van die groepen van de bevolking die nu niet op een evenredige wijze vertegenwoordigd zijn. Via de commissie krijgen kansengroepen een stem in de beleidsadvisering. Ook intern neemt de aandacht voor gender en diversiteit bij de SERV nog toe: in 2005 en 2006 werd een "Gelijke kansen- en Diversiteitsplan" ingediend bij de Vlaamse gemeenschap en midden 2006 wordt ook een "VESOC – Diversiteitsplan" afgesloten.

De Raad stelde in het advies van '96 in principe geen voorstander te zijn van quota. Personen worden afgevaardigd omwille van hun expertise, hun functie en/of omdat ze representatief zijn. De Raad vindt quotaregelingen nog steeds geen ideaal instrument voor het realiseren van een evenwichtiger participatie van vrouwen en mannen aan advies- en bestuursorganen van de Vlaamse overheid. De Raad is ook van mening dat het gelijke kansen beleid geen "nieuw feit" is. Organisaties dienen ondertussen de visie en het engagement ontwikkeld te hebben opdat voldoende vrouwen uit het middenkader doorstromen naar beleidsfuncties (die vaak ook vertegenwoordigingen met zich meebrengen). De Raad vroeg daartoe in het advies van '96 ook dat de uitvoering van het decreet over een langere periode zou worden gespreid om het nodige draagvlak te creëren. Met de aanpassing in dec. 2000 gebeurde dit ook: de 2/3de vertegenwoordiging moest niet tegen eind '99 maar pas tegen eind 2002 gerealiseerd zijn.

Het is opportuun om te verwijzen naar de resultaten van de studie *"Vrouwen in Vlaamse beheersorganen en raden van bestuur"* die minister Van Brempt aanvroeg bij het Instituut voor Beheerders, in 2005. Daaruit blijkt dat (slechts) 44% van de betrokken instellingen de bepalingen van het decreet van 18 mei '99 naleeft. Uit het onderzoek blijkt echter ook dat de deelnemers aan het onderzoek vinden dat het decreet wel degelijk effect heeft op de samenstelling van beheersorganen. De onderzoekers gaan er van uit dat er ook een spill-over effect is naar overheidsinstellingen die niet onderworpen zijn aan het quotadecreet, ook op federaal en Waals niveau.
Kwaliteit en deskundigheid zijn uiteraard belangrijke parameters voor het aanduiden van vertegenwoordigers in advies- en beheersorganen. Het onderzoek stelt ook vast dat de selectiecriteria voor bestuurders deskundigheid, beschikbaarheid en affiniteit met de publieke sector zijn. Maar bestuurders en/of de werking van de Raad van Bestuur worden zelden of nooit geë-

valueerd: automatische herbenoeming van zittende bestuurders zijn de norm bij ¾ van de onderzochte instellingen.[1]

Meer punctueel meent de Raad dat het aangewezen is om te kiezen voor één procedure en niet, zoals met het nieuwe decreet het geval zal zijn, in sommige gevallen de dubbele voordrachtprocedure te laten bestaan en in andere niet. De bepalingen van art. 7 van het *decreet op de strategische adviesraden* van 18 juli 2003 stellen immers dat telkens in een SAR één of meerdere mandaten t.g.v. een voordrachtprocedure te begeven zijn, per mandaat, elke voordragende instantie de kandidatuur van minstens één man en één vrouw dient voor te dragen. In de memorie van toelichting bij huidig voorstel wordt vermeld dat art. 7 van het decreet op de SAR blijft gelden.
De memorie van toelichting bij art. 4 van het nieuwe decreet spreekt dan weer van *een beperking van de dubbele voordracht.* Het gaat inderdaad om een administratieve vereenvoudiging aangezien de dubbele voordracht alleen gevraagd wordt 1) wanneer op basis van de voordrachten het quotum niet bereikt wordt en 2) enkel aan die organisaties die alleen kandidaten van het oververtegenwoordigde geslacht hadden voorgedragen.
De Raad is verheugd over de beperking van de dubbele voordracht. Volgens de memorie van toelichting is dit een overbodige belasting die bovendien contraproductief werkt. In het advies van '99 uitten de sociale partners ernstige bezwaren tegen het invoeren van de dubbele voordracht en stelden dat dit onwerkbaar zou zijn. De Raad stelt dan ook voor dat in het nieuwe decreet een algemene bepaling wordt opgenomen die stelt dat in alle bestaande decreten die voorzien in een dubbele voordrachtprocedure, deze vervalt en vervangen wordt door de beperkte invulling.

De bepaling in art. 4 van het nieuw decreet dat bij het niet invullen van het mandaat na zes maanden de regering of de minister beslist wie het mandaat zal invullen, is nieuw voor de strategische adviesraden. Deze bepaling komt niet voor in het decreet van 15/07/97 en ook niet in het SAR decreet van 18/06/03. De Raad vindt de uitbreiding naar strategische adviesraden niet wenselijk, gezien hun specifieke rol t.a.v. de overheid. De ervaring leert immers ook dat een organisatie die niet voldoet reeds dermate onder druk gezet wordt een oplossing te vinden, door het simpele feit dat ze de normale gang van zaken in de adviesraad blokkeert.
De Raad is verheugd dat de mogelijkheid tot afwijking (art.5) veralgemeend wordt tot de advies- én bestuursorganen. Voor bepaalde mandaten is immers een specifieke kennis vereist die binnen de betrokken organisaties mogelijks bij slechts één persoon, de dossierhouder, zit.

Concluderend meent de Raad dat binnen (overheids)instellingen en -organisaties een diversiteitsbeleid nodig is waardoor een meer evenwichtiger aanwezigheid van vrouwen en mannen

---

1 Voor meer resultaten uit het onderzoek: *Onderzoeksproject "Vrouwen in Vlaamse beheersorganen en raden van bestuur". Samenvatting, conclusies en aanbevelingen. Prof. Dr. Lutgart Van den Berghe, 2005, Instituut voor Beheerders*

doorheen de structuren gerealiseerd kan worden. Dit verhoogt de kans op een meer evenredige externe vertegenwoordiging. Vanuit het maatschappelijk belang van een evenwichtige deelname van vrouwen en mannen aan het bestuur van Vlaanderen en de resultaten van het bovenvermeld onderzoek is enige blijvende sturing vanuit de overheid verantwoord, mits de autonomie en de vlotte werking van advies- en beheersorganen niet in het gedrang komt. De Raad vraagt dat er gekozen wordt voor één duidelijke procedure, nl. een beperkte dubbele voordracht en dat de bevoegdheid van de minister om een openstaand mandaat na zes maand in te vullen niet geldt voor de strategische adviesraden. De Vlaamse regering dient echter ook de kwaliteit van het bestuur van overheidsinstellingen te bevorderen en de nodige middelen te voorzien voor het sensibiliseren, motiveren en faciliteren van en voor vrouwen wat betreft hun kandidatuurstelling enerzijds en van leidend ambtenaren en organisaties wat betreft hun manier van rekruteren anderzijds.

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

CE

KONINKRIJK BELGIË

ADVIES 41.765/1

VAN DE AFDELING WETGEVING
VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, eerste kamer, op 27 november 2006 door de Vlaamse minister van Mobiliteit, Sociale Economie en Gelijke Kansen verzocht haar, binnen een termijn van dertig dagen, van advies te dienen over een voorontwerp van decreet "houdende bevordering van een meer evenwichtige participatie van vrouwen en mannen in advies- en bestuursorganen van de Vlaamse overheid", heeft op 19 december 2006 het volgende advies gegeven:

Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, heeft de afdeling wetgeving zich in hoofdzaak beperkt tot het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond, alsmede van de vraag of aan de voorgeschreven vormvereisten is voldaan [(1)].

*
* *

STREKKING VAN HET VOORONTWERP VAN DECREET

1. Het om advies voorgelegde voorontwerp van decreet strekt tot het bevorderen van een meer evenwichtige participatie van vrouwen en mannen in de advies- en bestuursorganen van de Vlaamse overheid, door te bepalen dat ten hoogste twee derde van de stemgerechtigde leden van een advies- of bestuursorgaan van de Vlaamse overheid van hetzelfde geslacht mag zijn (artikel 3 van het ontwerp).

2. De ontworpen regeling herneemt in ruime mate de regelingen die zijn opgenomen in de decreten van 15 juli 1997 [(2)] en 18 mei 1999 [(3)], waarvan artikel 10 van het ontwerp de opheffing beoogt, met dien verstande dat, luidens de memorie van toelichting, het toepassingsgebied van de thans ontworpen regeling duidelijker wordt geformuleerd, aangepast wordt aan de nieuwe organisatiestructuur van de Vlaamse overheid en, waar mogelijk, wordt vereenvoudigd.

---

(1) Aangezien het om een ontwerp van decreet gaat wordt onder rechtsgrond de conformiteit met hogere rechtsnormen verstaan.

(2) Decreet van 15 juli 1997 houdende invoering van een meer evenwichtige vertegenwoordiging van mannen en vrouwen in adviesorganen.

(3) Decreet van 18 mei 1999 houdende een meer evenwichtige vertegenwoordiging van mannen en vrouwen in de beheers- en bestuursorganen van de instellingen, ondernemingen, vennootschappen of verenigingen van de Vlaamse overheid.

.../...

BEVOEGDHEID VAN DE DECREETGEVER

1. Zo kan worden aangenomen dat de decreetgever in beginsel bevoegd is om, in het licht van de grondwettelijke beginselen van de gelijkheid en de niet-discriminatie, maatregelen te nemen met het oog op het bevorderen van een meer evenwichtige participatie van vrouwen en mannen in advies- en bestuursorganen van de Vlaamse overheid, dient met betrekking tot de ontworpen regeling, inzonderheid wat het toepassingsgebied ervan betreft, in bevoegdheidsrechtelijk opzicht niettemin het hiernavolgende voorbehoud te worden gemaakt.

2.1. Artikel 2, § 3, van het ontwerp bepaalt dat onder bestuursorganen van de Vlaamse overheid wordt verstaan, "de raden van bestuur of raden van beheer, ongeacht de benaming ervan, van een van de volgende instellingen:

1° (...);

2° (...);

3° een instelling, vereniging of onderneming die opgericht werd door de publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigde agentschappen, vermeld in punt 1°, of een instelling, vereniging of onderneming waarin die agentschappen deelnemen, als tenminste de helft van het aantal bestuurders door of op voordracht van het desbetreffende agentschap wordt aangewezen;

4° een andere instelling, vereniging of onderneming dan die welke vermeld in punt 1° tot en met 3°, die opgericht werd door de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest, of waarin de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest deelneemt, als tenminste de helft van het aantal bestuurders door of op voordracht van de Vlaamse Regering wordt aangewezen".

Uit de hiervoor aangehaalde omschrijving van het begrip "bestuursorgaan van de Vlaamse overheid" volgt dat de ontworpen regeling derhalve ook op algemene wijze van toepassing is op de bestuursorganen van instellingen, verenigingen of ondernemingen die, hetzij door een publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap, hetzij door de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest, buiten het kader van artikel 9 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, op louter privaatrechtelijke basis worden opgericht, alsook op de bestuursorganen van instellingen, verenigingen of ondernemingen naar privaatrecht

.../...

waarin een hiervoor bedoeld agentschap, de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest deelneemt, weliswaar op voorwaarde dat ten minste de helft van het aantal bestuurders door of op voordracht van het desbetreffende agentschap of de Vlaamse Regering wordt aangewezen.

2.2. Opdat de ontworpen regeling niet op gespannen voet zou staan met, onder meer, het federale vennootschapsrecht, en bijgevolg niet door bevoegdheidsoverschrijding zou zijn aangetast, dient de ontworpen regeling, wat de hiervoor bedoelde privaatrechtelijke entiteiten betreft, dermate te worden omgewerkt dat zij uitsluitend betrekking heeft op de bestuurders die door of op voordracht van het desbetreffende agentschap of de Vlaamse Regering worden aangewezen, en derhalve niet op de samenstelling van het bestuursorgaan in zijn geheel.

3. Teneinde er geen twijfel over te laten bestaan dat de ontworpen regeling niet van toepassing is op de bestuursorganen van instellingen die bij bijzonder decreet worden opgericht [(4)], verdient het aanbeveling, naar het voorbeeld van artikel 4, derde lid, van het decreet van 18 mei 1999, een uitdrukkelijke bepaling in die zin in het ontwerp op te nemen.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Artikelen 4 en 5

Uit de door de gemachtigde ambtenaar verstrekte toelichting kan worden afgeleid dat, in het geval dat bij de aanwijzing van leden in een advies- of bestuursorgaan een voordrachtprocedure moet worden gevolgd, eerst de procedure bedoeld in artikel 4 van het ontwerp moet worden doorlopen alvorens een verzoek tot afwijking bedoeld in artikel 5 van het ontwerp kan worden gedaan. Teneinde dit beter tot uitdrukking te brengen in de ontworpen tekst, verdient het aanbeveling artikel 5 van het ontwerp te laten aanvangen met de woorden: "Onverminderd artikel 4, ...".

---

(4) Zie inzonderheid artikel 2, § 3, 4°, van het ontwerp, dat dermate ruim is geformuleerd dat niet bij voorbaat valt uit te sluiten dat ook bij bijzonder decreet opgerichte instellingen er kunnen worden onder begrepen.

CE

41.765/1

De kamer was samengesteld uit

de Heren	M. VAN DAMME,	kamervoorzitter,
	J. BAERT, W. VAN VAERENBERGH,	staatsraden,
	A. SPRUYT, M. TISON,	assessoren van de afdeling wetgeving,
Mevrouw	A. BECKERS,	griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de H. B. WEEKERS, auditeur.

DE GRIFFIER,

A. BECKERS

DE VOORZITTER,

M. VAN DAMME

ONTWERP VAN DECREET

ONTWERP VAN DECREET

De Vlaamse Regering,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Mobiliteit, Sociale Economie en Gelijke Kansen;

Na beraadslaging,

Besluit:

De Vlaamse minister van Mobiliteit, Sociale Economie en Gelijke Kansen is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Artikel 1

Dit decreet regelt een gemeenschaps- en gewestaangelegenheid.

Artikel 2

§1. Dit decreet is van toepassing op alle advies- en bestuursorganen van de Vlaamse overheid.

§2. In dit decreet wordt onder adviesorganen van de Vlaamse overheid verstaan alle strategische adviesraden, raden, commissies, comités, en andere organen, ongeacht de benaming ervan, die voldoen aan elk van de volgende voorwaarden:

1° opgericht zijn

- hetzij bij wet, wetskrachtig besluit, koninklijk besluit of ministerieel besluit om te adviseren in aangelegenheden die thans tot de bevoegdheid van de gewesten of gemeenschappen behoren;

- hetzij bij decreet, bij besluit van de Vlaamse Regering, bij besluit van een Vlaamse minister;

2° hun opdracht bestaat er hoofdzakelijk in advies te verlenen, ongeacht de benaming ervan, uit eigen beweging of op verzoek;

3° ze verlenen advies aan onder meer het Vlaams Parlement, de Vlaamse Regering, een Vlaamse minister of de Vlaamse administratie.

Structurele onderverdelingen van een adviesorgaan, vermeld in het eerste lid, worden ook als adviesorgaan beschouwd als ze zelf bevoegd zijn om advies te verlenen aan de instanties, vermeld in 3°.

§3. In dit decreet wordt onder bestuursorganen van de Vlaamse overheid verstaan: de raden van bestuur of raden van beheer, ongeacht de benaming ervan, van een van de volgende instellingen:

1° een publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap van de Vlaamse administratie;

2° een privaatrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap van de Vlaamse administratie;

3° een instelling, vereniging of onderneming die opgericht werd door de publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigde agentschappen, vermeld in 1°, of een instelling, vereniging of onderneming waarin die agentschappen deelnemen, als ten minste de helft van het aantal bestuurders door of op voordracht van het desbetreffende agentschap wordt aangewezen;

4° een andere instelling, vereniging of onderneming dan die welke vermeld in 1° tot en met 3°, die opgericht werd door de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest, of waarin de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest deelneemt, als ten minste de helft van het aantal bestuurders door of op voordracht van de Vlaamse Regering wordt aangewezen.

Artikel 3

Om een meer evenwichtige participatie van mannen en vrouwen te bevorderen mag ten hoogste twee derde van de stemgerechtigde leden van een advies- of bestuursorgaan van de Vlaamse overheid van hetzelfde geslacht zijn.

Dit quotum is, in voorkomend geval, afzonderlijk van toepassing op de effectieve leden en op de plaatsvervangende leden.

Artikel 4

Als bij de aanwijzing van leden in een advies- of bestuursorgaan van de Vlaamse overheid een voordrachtprocedure gevolgd moet worden, en de voorgedragen kandidaturen het niet mogelijk maken om te voldoen aan de verplichting vermeld in artikel 3, dan moet de voordrachtprocedure hernomen worden. In voorkomend geval moeten de voordragende instanties die geen kandidaat van het ondervertegenwoordigde geslacht hadden voorgedragen, een extra kandidaat voordragen die van het ondervertegenwoordigde geslacht is.

Zolang een voordragende instantie niet voldoet aan die voorwaarde, blijft het mandaat open.

Als zes maanden na het vacant worden van het mandaat nog niet aan de verplichting, vermeld in artikel 4, voldaan is, kan de Vlaamse Regering, op voordracht van de minister onder wiens bevoegdheid het advies- of bestuursorgaan ressorteert, het vacante mandaat invullen zonder de voordrachtprocedure te volgen.

Artikel 5

Onverminderd artikel 4, kan de Vlaamse Regering, als onmogelijk kan worden voldaan aan de voorwaarde vermeld in artikel 3, op gemotiveerd verzoek van de minister onder wiens bevoegdheid het advies- of bestuursorgaan ressorteert, afwijkingen toestaan.

De Vlaamse Regering bepaalt de voorwaarden waaraan dit verzoek moet voldoen en stelt de procedure vast.

Als geen afwijking werd toegestaan, beschikt de minister onder wiens bevoegdheid het advies- of bestuursorgaan ressorteert over een termijn van drie maanden om te voldoen aan de voorwaarde gesteld in artikel 3.

Artikel 6

Behalve als conform artikel 5 een uitzondering werd toegestaan, kan een advies- of bestuursorgaan van de Vlaamse overheid alleen geldig beraadslagen en beslissen als het conform artikel 3 samengesteld is.

Artikel 7

Om de twee jaar en voor het eerst uiterlijk een jaar na de inwerkingtreding van dit decreet bevat het verslag dat uitgebracht wordt aan het Vlaams Parlement ter uitvoering van artikel 2 van het decreet van 13 mei 1997 houdende de opvolging van de resoluties van de Wereldvrouwenconferentie die van 4 tot 14 september 1995 in Peking heeft plaatsgehad, een toelichting over de uitvoering van dit decreet.

Artikel 8

In artikel 7 van het decreet van 18 juli 2003 tot regeling van de strategische adviesraden, wordt het tweede lid vervangen door wat volgt:

“Telkens wanneer in een strategische adviesraad één of meer mandaten ten gevolge van een voordrachtprocedure te begeven zijn en de voorgedragen kandidaturen het niet mogelijk maken om te voldoen aan de verplichting vermeld in artikel 7, eerste lid, moet de voordrachtprocedure hernomen worden. In voorkomend geval moeten de voordragende instanties die geen kandidaat van het ondervertegenwoordigde geslacht hadden voorgedragen, een extra kandidaat voordragen die van het ondervertegenwoordigde geslacht is.”.

Artikel 9

In artikel 5, §7, van het decreet van 7 mei 2004 inzake de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen, wordt het tweede lid vervangen door wat volgt:

“Telkens wanneer in de Raad één of meer mandaten te begeven zijn en de voorgedragen kandidaturen het niet mogelijk maken om te voldoen aan de verplichting vermeld in artikel artikel 5, §7, eerste lid, moet de voordrachtprocedure hernomen worden. In voorkomend geval moeten de voordragende instanties die geen kandidaat van het ondervertegenwoordigde geslacht hadden voorgedragen, een extra kandidaat voordragen die van het ondervertegenwoordigde geslacht is.”.

Artikel 10

De volgende regelingen worden opgeheven:

1° het decreet van 15 juli 1997 houdende invoering van een meer evenwichtige vertegenwoordiging van mannen en vrouwen in adviesorganen, gewijzigd bij het decreet van 8 december 2000;

2° het decreet van 18 mei 1999 houdende een meer evenwichtige vertegenwoordiging van mannen en vrouwen in de beheers- en bestuursorganen van de instellingen, ondernemingen, vennootschappen of verenigingen van de Vlaamse overheid, gewijzigd bij het decreet van 8 december 2000.

Artikel 11

De samenstelling van de advies- of bestuursorganen die voor de inwerkingtreding van dit decreet werden opgericht, wordt aangepast aan de bepaling, vermeld in artikel 3, bij de eerstvolgende volledige hernieuwing van de mandaten. Bij een hernieuwing van een of meer mandaten in afwachting van een volledige hernieuwing, wordt, zolang het quotum, vermeld in artikel 3, niet gerealiseerd is, een kandidaat van het ondervertegenwoordigde geslacht aangewezen. Uiterlijk op 1 januari 2009 dient de samenstelling van alle advies- of bestuursorganen die voor de inwerkingtreding van dit decreet werden opgericht, aangepast te zijn aan de bepaling, vermeld in artikel 3.

Artikel 12

Dit decreet treedt in werking op 11 november 2007.

Brussel, 16 maart 2007.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Yves LETERME

De Vlaamse minister van Mobiliteit,
Sociale Economie en Gelijke Kansen,

Kathleen VAN BREMPT